

Pokyny

o vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/261 o postupnom ukončení dovozu ruského zemného plynu a príprave na postupné ukončenie dovozu ruskej ropy, zlepšení monitorovania potenciálnych energetických závislostí a zmene nariadenia (EÚ) 2017/19381

Tento dokument vypracovali útvary Komisie s cieľom poskytnúť usmernenia vnútroštátnym orgánom, prevádzkovateľom EÚ a občanom pri vykonávaní a výklade nariadenia (EÚ) č.

2026/261. Má vysvetľujúci charakter a nepredstavuje právne záväzný akt. Právne ustanovenia práva Únie majú prednosť pred obsahom tohto dokumentu a mali by sa s nimi vždy konzultovať. Autentické znenie právnych nástrojov EÚ je znenie uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie. Iba Súdny dvor Európskej únie je príslušný autoritatívne vykladať právo Únie.

Vydané 2. februára 2026

¹ Ú. v. EÚ L, 2026/261, 2.2.2026 – ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2026/261/oj>

Obsah I.

VŠEOBECNÉ BODY	4
1. Čo zakazuje nariadenie (EÚ) 2026/261?	4
2. Ktorý plyn sa považuje za „ruský plyn“?	4
3. Ako súvisí nariadenie REPower Gas so zákazom podľa článku 3ra nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014?	4
4. Odkedy platí zákaz dovozu ruského LNG a plynovodov?	6
5. Môže byť ruský plyn na základe dlhodobých zmlúv výnimočne dovážaný, ak bola dlhodobá zmluva zmenená a doplnená po 17. júni 2025?	7
II. POSTUP PREDCHÁDZAJÚCEHO SCHVÁLENIA	7
6. Ktorý dovoz podlieha predchádzajúcemu povoleniu?.....	7
7. Koľko dní predtým, ako má byť plyn dovezený na colné územie EÚ, musím požiadať o predchádzajúce povolenie a predložiť príslušné dokumenty?	8
8. Kedy je posledný dátum na požiadanie o prvé predchádzajúce povolenie, aby sa zabezpečil vstup plynu do EÚ po začatí uplatňovania nariadenia REPower o plyne?.....	8
9. Musím si vyžiadať predchádzajúce povolenie a predložiť dokumenty pre každý náklad, aj keď sa dovoz uskutočňuje na základe tej istej dlhodobej zmluvy?.....	8
10. V ktorom členskom štáte musím požiadať o predchádzajúce povolenie?	9
11. Čo ak musím na poslednú chvíľu presmerovať náklad neruského LNG – môžem použiť povolenie, ktoré mi už udelil iný členský štát?	9
12. Ktorý orgán v príslušnom členskom štáte je zodpovedný za udelenie predchádzajúceho povolenia?	9
13. Predchádzajúce povolenie vyžaduje analýzu prvkov, ktoré si môžu vyžadovať zapojenie iných orgánov – ako bude táto analýza organizovaná?	9
14. Kto je povinný oznámiť informácie potrebné na predchádzajúce povolenie?.....	10
15. Môže sa LNG alebo plyn z plynovodu, na ktorý sa vzťahuje predchádzajúce povolenie, dovážať bez schválenia predchádzajúceho povolenia povoľujúcim orgánom?.....	10
16. Existuje lehota, v ktorej musia povoľujúce orgány rozhodnúť o autorizácii?	10
17. Nahrádza predchádzajúce povolenie colný režim?	11
III. PRAVIDLÁ PRE DOVOZ RUSKÉHO PLYNU	11
18. Aké informácie musia dovozcovia ruského plynu predložiť povoľujúcim orgánom? (pozri článok 5(2))	11
19. Čo sa stane, ak som v tom istom náklade LNG zmiešal ruský LNG s neruským LNG („zmesi“) – je dovoz zakázaný?	12
IV. DOVOZ PLYNU Z MIMO RUSKA.....	12
20. Aký typ dôkazov je potrebné predložiť pri dovoze plynu z iného ako ruského pôvodu, ktorý podlieha predchádzajúcemu povoleniu?	12

21. Môj zmluvný partner nie je výrobca, ako môžem získať doklad o krajine výroby?	13
22. Aké pravidlá platia pre dovoz plynovodom cez Turkstream / Strandža 1?	13
V. ĎALŠIE OTÁZKY	14
23. Musím informovať orgány alebo Komisiu o ruských zmluvách o plyne?	14
24. Je tranzit ruského plynu cez Úniu povolený? Aké informácie je potrebné predložiť?	15
25. Je skladovanie a/alebo uskladňovanie ruského plynu povolené?	15
26. A čo dôvernoscť predložených informácií/dôkazov, napr. zmlúv?	15

I. VŠEOBECNÉ BODY

1. Čo zakazuje nariadenie (EÚ) 2026/261?

Nariadenie (EÚ) 2026/261 („nariadenie REPower Gas“) je obchodné opatrenie podľa práva Únie, ktoré zakazuje dovoz plynu z plynovodov a skvapalneného zemného plynu z Ruskej federácie.

V otázke č. 3 nižšie sa vysvetľuje vzájomné pôsobenie nariadenia REPower Gas s článkom 3ra nariadenia Rady č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie Ruska destabilizujúce situáciu na Ukrajine.

2. Ktorý plyn sa považuje za „ruský plyn“?

V prípade plynu prepravovaného plynovodmi sa zákaz vzťahuje na všetok plyn, ktorý „pochádza z Ruskej federácie alebo sa z nej priamo alebo nepriamo vyváža“. To znamená, že zákaz sa vzťahuje na všetok plyn prepravovaný plynovodmi, ktorý sa ťaží (a teda „pochádza“) z Ruskej federácie. Okrem toho sa zákaz vzťahuje na všetok plyn, ktorý sa vyváža z Ruskej federácie plynovodmi do Únie, bez ohľadu na to, či sa dováža priamo do EÚ alebo cez tretiu krajinu.

V prípade LNG obsahuje nariadenie REPower Gas dodatočné objasnenie, a to, že zákaz sa vzťahuje aj na všetok plyn, „ktorý sa získava zo zemného plynu v plynnom stave ťaženého v Ruskej federácii“³. Doplnenie týkajúce sa LNG má výslovne objasniť, že pod zákaz patrí aj plyn ťažený v iných krajinách ako Ruská federácia, ktorý sa v Ruskej federácii skvapalňuje alebo spätne splyňuje⁴.

3. Aký je vzťah medzi nariadením REPower Gas a zákazom podľa článku 3ra nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014?

Nariadenie REPower Gas a zákaz podľa článku 3ra nariadenia Rady 833/2014 majú každý odlišný účel a čiastočne odlišný rozsah pôsobnosti a sú založené na odlišných ustanoveniach zmlúv. Uplatňujú sa kumulatívne. Preto samotná skutočnosť, že činnosť nie je zakázaná podľa jedného z opatrení, neznamená, že je povolená podľa druhého opatrenia.

Článok 3ra nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na Ruské konanie destabilizujúce situáciu na Ukrajine („nariadenie o sankciách“)⁵ zakazuje

² Pojem „vývoz“ do Únie podľa colného práva by sa mal odlišovať od pojmu „tranzit“; pre plyn vstupujúci do Únie v rámci tranzitného režimu platia osobitné pravidlá, pozri odôvodnenie 25 a článok 5(19) nariadenia Repower Gas.

³ Zákaz LNG v článku 3(2) nariadenia Repower Gas sa vzťahuje na LNG, ktorý „pochádza z Ruskej federácie alebo sa vyváža priamo alebo nepriamo z Ruskej federácie, alebo ktorý sa získava zo zemného plynu v plynnom stave ťaženého v Ruskej federácii“.

⁴ Pozri aj článok 2(29): „krajina produkcie“ znamená krajinu, v ktorej sa zemný plyn ťaží, bez ohľadu na to, či bol tento zemný plyn následne skvapalnený alebo spätne splyný v inej krajine; ak sa zemný plyn ťažený v iných krajinách ako Ruská federácia skvapalňuje alebo spätne splyňuje v Ruskej federácii, Ruská federácia sa považuje za krajinu produkcie.

⁵ Článok 3ra nariadenia Rady č. 833/2014 znie takto:

1. Od 25. apríla 2026 sa zakazuje priamy alebo nepriamy nákup, dovoz alebo prevod skvapalneného zemného plynu patriaceho pod kód KN 2711 11 00, ak pochádza z Ruska alebo sa vyváža z Ruska.
2. Odsek 1 sa uplatňuje od 1. januára 2027 v prípade, že nákup, dovoz alebo prevod sa vykonáva na základe zmluvy o dodávke skvapalneného zemného plynu, s výnimkou derivátu zemného plynu, ktorej trvanie

nákup, dovoz alebo prevod, priamo alebo nepriamo, skvapalneného zemného plynu (LNG) patriaceho pod kód KN 2711 11 00 s pôvodom v Rusku alebo vyvázaného z Ruska, ako aj poskytovanie súvisiacej technickej alebo finančnej pomoci. Toto dočasné opatrenie zahraničnej politiky bolo prijaté s cieľom ďalej znížiť príjmy Ruska z vývozu fosílnych palív, zvýšiť náklady na jeho nezákonné konanie na Ukrajine a vyvíjať maximálny tlak na Rusko, aby ukončilo svoju agresívnu vojnu proti Ukrajine⁶. Opatrenie sa prehodnocuje každých 6 mesiacov.

Zatiaľ čo obe nariadenia zakazujú dovoz ruského LNG, nariadenie o sankciách sa vzťahuje na prvky, ktoré nie sú zakázané podľa nariadenia REPower Gas. Vzťahuje sa napríklad nielen na „dovoz“, ale aj na „nákup“ a „prevod“ ruského LNG, čo zahŕňa prevod LNG do tretích krajín⁷. Článok 3ra (3) nariadenia o sankciách tiež zakazuje „poskytovať priamo alebo nepriamo technickú pomoc, sprostredkovateľské služby, financovanie alebo finančnú pomoc alebo akékoľvek iné služby súvisiace so zákazom v odseku 1“.

Podobný zákaz technickej pomoci alebo finančných služieb v súvislosti s dovozom plynu z plynovodov v nariadení REPower Gas neexistuje.

Zákazy uvedené v nariadení o sankciách sa musia dodržiavať bez ohľadu na nariadenie REPower Gas⁸.

Naopak, nariadenie REPower Gas sa vzťahuje na niektoré aspekty relevantné pre dovozcov plynu, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie o sankciách: Zavádza trvalý zákaz dovozu a rozširuje rozsah zákazu dovozu aj na plynovodný plyn, na ktorý sa v súčasnosti nariadenie o sankciách nevzťahuje⁹.

Zavádza tiež spresnené pravidlá dokumentácie a oznamovania pre dovoz plynu s cieľom zabezpečiť hladký proces dovozu, efektívnu spoluprácu medzi zúčastnenými orgánmi a zabrániť obchádzaniu zákazov dovozu.

zmluva presahuje jeden rok a ktorá bola uzavretá pred 17. júnom 2025 a ak táto zmluva nebola následne zmenená, pokiaľ sa zmena neobmedzuje na:

- a) zníženie zmluvných množstiev;
- b) zníženie cien a poplatkov;
- c) zmena doložiek o dôvernosti;
- d) zmena prevádzkových postupov, ako sú napríklad komunikačné postupy;
- (e) zmeny adres zmluvných strán;
- f) prevody zmluvných záväzkov medzi prepojenými podnikmi;
- g) zmeny vyžadované súdnymi alebo arbitrážnymi konaniami alebo
- h) v prípade vnútrozemských krajín zmeny medzi národnými miestami dodania.

3. Zakazuje sa priamo alebo nepriamo poskytovať technickú pomoc, sprostredkovateľské služby, financovanie alebo finančnú pomoc alebo akékoľvek iné služby súvisiace so zákazom uvedeným v odseku 1.

4. V súlade s článkami 13 a 14 sa zákazy uvedené v odsekoch 1 a 3 dodržiavajú bez ohľadu na akékoľvek ustanovenie podľa iných právnych predpisov

Únie s prekrývajúcim sa rozsahom pôsobnosti.“ Pozri odôvodnenie 10 nariadenia Rady (EÚ) 2025/2033 z 23. októbra 2025, ktorým

⁶ sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie Ruska destabilizujúce situáciu na Ukrajine, Ú. v. EÚ L 2025/2033 z 23.10.2025.

⁷ Pozri článok 3ra (1) nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014; pozri aj „Často kladené otázky“ o zákaze podľa článku 3ra nariadenia o sankciách, dostupné na adrese: https://finance.ec.europa.eu/publications/import-ban-liquified-natural-gas-lng_en.

⁸ Pozri odôvodnenie 10 a článok 3ra(4) nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014 a odôvodnenie 14 a článok 14 pododsek 4 nariadenia REPower Gas.

⁹ Treba poznamenať, že zákaz týkajúci sa plynovodného plynu sa nevzťahuje na „nákupy“ a prevody ruského plynovodného plynu do tretích krajín. Ani nariadenie REPower Gas nezakazuje poskytovanie, priamo alebo nepriamo, technickej pomoci, sprostredkovateľských služieb, financovania alebo finančnej pomoci alebo akýchkoľvek iných služieb súvisiacich so zákazom dovozu ruského plynovodného plynu.

Nariadenie REPower Gas zavádza aj osobitný sankčný režim za porušenie zákazu dovozu alebo oznamovacej povinnosti týkajúcej sa dovozu (článok 8), povinnosť členských štátov zaviesť diverzifikačné plány pre ruský plyn a ropu (článok 9 a 10) a všeobecnú oznamovaciu povinnosť pre plynárenské podniky týkajúce sa akejkoľvek ruskej zmluvy o dodávkach (článok 11).

Nariadenie REPower Gas a nariadenie o sankciách sú preto plne kompatibilné a navzájom sa dopĺňajú.

4. Odkedy platí zákaz dovozu ruského LNG a plynovodov?

Zákaz sa bude uplatňovať v rôznych časových bodoch, pričom pre určité typy zmlúv začne platiť už od 18. marca 2026¹⁰ a najneskôr od 1. novembra 2027 sa rozšíri na všetok dovoz ruského plynu .

Rôzne dočasné výnimky podľa článku 4 nariadenia REPower Gas umožňujú za určitých okolností pokračovať v dovoze ruského plynu:

- Na dovoz ruského LNG a plynovodného plynu nebude udelená žiadna dočasná výnimka zo zákazu na základe akýchkoľvek uzavretých alebo zmenených krátkodobých alebo dlhodobých zmlúv o dodávke plynu¹¹ po 17. júni 2025. Zákaz dovozu na základe takýchto nedávno uzavretých zmlúv bude platiť od 18. marca 2026¹².
- Pre dovoz ruského plynu skvapalneného zemného plynu (LNG) na základe nezmenených¹³ krátkodobých zmlúv (t. j. zmlúv s trvaním jeden rok alebo menej, bez ohľadu na dátum uzavretia zmluvy) platí zákaz od 25. apríla 2026¹⁴.
- Pre dovoz ruského plynovodného plynu na základe nezmenených¹⁵ krátkodobých zmlúv platí zákaz od 17. júna 2026¹⁶.
- Všetok zostávajúci dovoz ruského LNG bude zakázaný od 1. januára 2027¹⁷. • Všetok zostávajúci dovoz ruského plynovodného plynu bude zakázaný od 30. septembra 2027, pokiaľ výnimočné okolnosti podľa článku 4(2) nariadenia REPower Gas neodôvodnia predĺženie tejto lehoty pre jednotlivé členské štáty do 1. novembra 2027.
- Dovozy ruského plynu nebude možný po 1. novembri 2027.

Nasledujúci graf znázorňuje trvanie dočasných výnimiek:

¹⁰ Pozri článok 14 nariadenia REPower Gas.

¹¹ Výnimočne povolené zmeny nájdete v článku 4(5) nariadenia REPower Gas a v otázke č. 5 nižšie.

¹² Vyplyva to z článkov 3 a 14 nariadenia REPower Gas. Výnimočne povolené

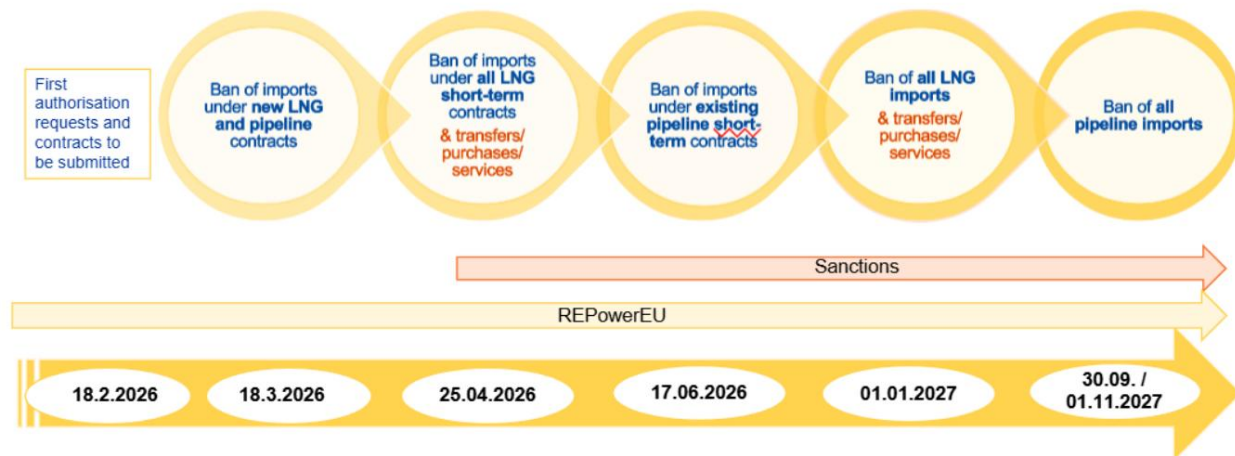
¹³ zmeny pozri v článku 4(5) nariadenia REPower Gas a v otázke 5 nižšie.

¹⁴ Pozri článok 3ra (1) nariadenia o sankciách; článok 4(3) nariadenia o REPower Gas.

¹⁵ Výnimočne povolené zmeny nájdete v článku 4(5) nariadenia REPower Gas a v otázke č. 5 nižšie.

¹⁶ Článok 4(1) nariadenia REPower Gas; pre určité krátkodobé zmluvy o plynovodoch sa môže uplatňovať výnimka podľa článku 4(4) nariadenia REPower Gas.

¹⁷ Článok 3ra (1) nariadenia o sankciách; článok 4(1) nariadenia o REPower Gas.

5. Môže byť ruský plyn na základe dlhodobých zmlúv výnimočne dovážaný, ak bola dlhodobá zmluva zmenená a doplnená po 17. júni 2025?

Zmeny zmlúv po 17. júni 2025 v zásade vylučujú uplatnenie dočasnej výnimky podľa článku 4 nariadenia REPower Gas¹⁸. Výnimočne zmeny zmlúv ne vylučujú dočasnú výnimku, ak sa týkajú nasledujúcich prvkov: zníženie

- a) zmluvných množstiev;
- b) zníženie cien a poplatkov;
- (c) zmena doložiek o dôvernosti;
- d) zmena prevádzkových postupov, ako sú napríklad komunikačné postupy;
- (e) zmeny adres zmluvných strán;
- (f) prevody zmluvných záväzkov medzi prepojenými podnikmi;
- (G) zmeny vyžadované súdnymi alebo arbitrážnymi konaniami; alebo
- (h) pre vnútrozemské krajiny zmeny národných miest dodania.

V odôvodneniach 21 až 25 sa uvádzajú ďalšie podrobnosti o tom, ktoré zmeny zmluvy sú povolené a ktoré vylučujú dočasnú výnimku.

II. POSTUP PREDCHÁDZAJÚCEHO AUTORIZÁCIE

6. Ktorý dovoz podlieha predchádzajúcemu povoleniu?

Podľa článku 5 je predchádzajúce povolenie potrebné na:

- a) Všetok dovoz ruského plynovodného plynu alebo LNG, na ktorý sa vzťahuje dočasné oslobodenie podľa článku 4.

¹⁸ V tejto súvislosti pozri aj odôvodnenie 17 nariadenia REPower Gas.

b) Dovoz plynu z plynovodov alebo LNG z iných krajín ako Ruska z krajín, ktoré nie sú na zozname krajín oslobodených od predchádzajúceho povolenia podľa článku 5(4). Ide o všetky tretie krajiny okrem Nórska, Spojených štátov, Spojeného kráľovstva, Alžírsku, Kataru alebo Nigérie.

19

7. Koľko dní predtým, ako má byť plyn dovezený na colné územie EÚ, musím požiadať o predchádzajúce povolenie a predložiť príslušné dokumenty?

V prípade dovozu ruského plynu musí byť žiadosť o predchádzajúce povolenie doručená povoľujúcim orgánom najneskôr jeden mesiac pred vstupom na colné územie Únie.

V prípade dovozu plynu, ktorý nepochádza z Ruska, musí byť žiadosť o predchádzajúce povolenie doručená povoľujúcim orgánom najneskôr 5 pracovných dní pred vstupom na colné územie Únie²⁰.

8. Kedy je posledný dátum na požiadanie o prvé predchádzajúce povolenie, aby sa zabezpečilo, že plyn môže vstúpiť do EÚ, keď sa začne uplatňovať nariadenie REPower Gas?

Zákaz dovozu podľa článku 3 nariadenia REPower Gas nadobudne účinnosť 18. marca 2026²¹.

To znamená, že pre dovoz, ktorý má byť dovezený na colné územie do 18. marca,

- žiadosti o autorizáciu dovozu ruského plynu je potrebné predložiť autorizačnému orgánu orgán najneskôr do 18. februára 2026²².
- žiadosti o povolenie na dovoz plynu z iného ako ruského pôvodu je potrebné predložiť povoľujúci orgán najneskôr do 11. marca 2024²³.

9. Musím si vyžiadať predchádzajúce povolenie a predložiť dokumenty pre každý náklad, aj keď sa dovoz uskutočňuje na základe tej istej dlhodobej zmluvy?

Nariadenie REPower Gas v zásade vyžaduje, aby pre každý náklad bolo potrebné predchádzajúce povolenie a príslušná dokumentácia – neobmedzuje však rozsah povolenia iba na jedno (napr. prvé) vyhlásenie. Najmä v prípade plynu, ktorý nepochádza z Ruska, však určite existuje priestor na zjednodušenie procesu a dokumentov, ktoré sa majú predložiť k povoleniam, v prípadoch, keď povoľujúce orgány majú značné záruky, že parametre následných dodávok zodpovedajú už overeným parametrom. Na základe posúdenia povoľujúceho orgánu sa povolenie môže vzťahovať na zmluvu, ktorá sa realizuje s viac ako jednou zásielkou/vyhlásením, avšak za podmienok, ktoré určí povoľujúci orgán.

¹⁹ Pozri článok 5(4) nariadenia REPower o plyne. Zverejnený a aktualizovaný zoznam bude k dispozícii na nasledujúcej webovej stránke Komisie: https://energy.ec.europa.eu/strategy/repowereu-roadmap_en.

²⁰ Pre dovoz cez prepojovací bod „Strandža 1“ platí osobitné pravidlo, kde je potrebné podať žiadosť o predchádzajúce povolenie 7 pracovných dní pred vstupom na colné územie Únie, pozri článok 5(8) nariadenia REPower Gas.

²¹ Pozri článok 14 nariadenia REPower Gas.

²² Pozri článok 5(2) nariadenia REPower Gas.

²³ Pozri článok 5(3) nariadenia REPower Gas.

²⁴ Pre dovoz cez prepojovací bod „Strandža 1“ platí osobitné pravidlo, kde je potrebné podať žiadosť o predchádzajúce povolenie 7 pracovných dní pred vstupom na colné územie Únie, pozri článok 5(8) nariadenia REPower Gas.

orgány. Povoľujúce orgány môžu pri rozhodovaní o tom, do akej miery možno následné vyhlásenia zjednodušiť alebo obmedziť na informácie o zmenách v predtým poskytnutých podkladových informáciách, zohľadniť rôzne faktory, napríklad či vyhlásenie pochádza od schváleného hospodárskeho subjektu (AEO), či existuje presvedčivá história dodržiavania predpisov, a zohľadniť frekvenciu dovozu, objemy zásielok alebo trvanie zmluvy. Je však na colných orgánoch, aby rozhodli, ktoré dokumenty považujú za potrebné pre jednotlivé náklady; ak poskytnuté informácie nie sú presvedčivé, colné orgány zamietnu prepustenie príslušného tovaru do voľného obehu²⁵.

10. V ktorom členskom štáte musím požiadať o predchádzajúce povolenie?

Podobne ako v prípade colného vyhlásenia by sa žiadosť o predchádzajúce povolenie mala podať v členskom štáte, v ktorom má byť zemný plyn prepustený do voľného obehu.

11. Čo ak musím na poslednú chvíľu presmerovať náklad neruského LNG – môžem použiť povolenie, ktoré mi už udelil iný členský štát?

Nariadenie REPower Gas v zásade vyžaduje, aby sa žiadosť o predchádzajúce povolenie podala 5 pracovných dní pred vstupom na colné územie Únie v členskom štáte, v ktorom má byť zemný plyn prepustený do voľného obehu. Kratšia lehota na oznámenie 5 pracovných dní pre dovoz LNG z iných krajín ako Ruska zohľadňuje skutočnosť, že nie všetky dodávky LNG sú plánované mesiace vopred. Nariadenie REPower Gas nezaviedlo systém vzájomného uznávania predchádzajúcich povolení v rôznych členských štátoch.

Je však na povoľujúcich orgánoch členských štátov, aby rozhodli, do akej miery sa môžu spoliehať na dôkazy a informácie, ktoré už boli poskytnuté povoľujúcim orgánom v iných členských štátoch. Nariadenie REPower Gas nevyklučuje prax, pri ktorej sa povoľujúce orgány z jedného členského štátu čiastočne alebo úplne spoliehajú na informácie poskytnuté orgánom z iného členského štátu²⁶.

12. Ktorý orgán v príslušnom členskom štáte je zodpovedný za udelenie priority Autorizácia?

Členské štáty si môžu vybrať, ktorý orgán určia ako zodpovedný za predchádzajúce povolenie. Ak nie je určený žiadny iný orgán (napr. ministerstvo alebo regulačný orgán pre energetiku), predvoleným povoľujúcim orgánom je vnútroštátny colný orgán. Komisia zverejní a aktualizuje zoznam zodpovedných povoľujúcich orgánov na svojej webovej stránke²⁷.

13. Predchádzajúce povolenie vyžaduje analýzu prvkov, ktoré si môžu vyžadovať zapojenie iných orgánov – ako bude to organizované?

²⁵ Pozri článok 5(5) nariadenia REPower Gas.

²⁶ Treba poznamenať, že množstvá ruského plynu dovážané do Únie cez rôzne členské štáty nesmú prekročiť oslobodené množstvá podľa článku 4 nariadenia REPower Gas. Povoľujúce orgány si budú na tento účel vymieňať informácie. <https://energy.ec.europa.eu/strategy/>

²⁷ repowereu-roadmap_en

Vnútroštátne povoľujúce orgány nebudú vykonávať predchádzajúce povolenie izolovane. Nariadenie zaväzuje príslušné orgány, aby si vymieňali informácie, navzájom sa podporovali a spoločne pracovali na analýze žiadostí o predchádzajúce povolenie²⁸. Napríklad, aj v prípade, že si členský štát vyberie colné orgány ako „povoľujúce orgány“, nariadenie obsahuje jasné právne povinnosti pre ostatné orgány, aby colný orgán podporovali, napr. pri analýze, či sú splnené podmienky pre výnimku v zmluvách o dodávke ruského plynu. Ostatné vnútroštátne orgány musia poskytnúť dostatočné zdroje na zabezpečenie efektívnej analýzy predchádzajúcich oznámení od 12. februára 2026.

Povoľovacie orgány sú tiež povinné spolupracovať cezhranične, vymieňať si údaje a zaviesť potrebné informačné nástroje s ostatnými povoľovacími orgánmi v súlade s povinnosťami uvedenými v článku 7(5) nariadenia REPower Gas. Na európskej úrovni sa do výmeny údajov zapoja ESMA, OLAF, EPPO, ACER a Komisia, ktoré v prípade potreby pomôžu pri procese overovania.

14. Kto je povinný oznámiť informácie potrebné na predchádzajúce povolenie?

Nariadenie REPower Gas ponecháva určitú flexibilitu, pokiaľ ide o to, kto musí predložiť informácie potrebné na predchádzajúce povolenie. Oznámenie musí predložiť hospodársky subjekt, ktorý podáva vyhlásenie na prepustenie do voľného obehu, alebo jeho zástupca. Môže to byť dovozca, ale informácie môžu predložiť aj iní účastníci trhu.

15. Môže byť LNG alebo plyn z potrubia podliehajúci predchádzajúcemu povoleniu dovezený bez Schválenie predchádzajúceho povolenia povoľujúcim orgánom?

Nie. Účelom predchádzajúceho povolenia je zabrániť „hotovým veciam“ predtým, ako plyn vstúpi na colné územie Únie. Odôvodnenie 22 nariadenia REPower Gas stanovuje: „Dovoz by sa mal zamietnuť bez povolenia“. Článok 5(5) teda stanovuje: „Ak poskytnuté informácie nie sú presvedčivé, colné orgány zamietnu prepustenie príslušného tovaru do voľného obehu.“ Systém predchádzajúceho povolenia sa líši od postupov colnej kontroly v iných sektoroch. Nie je povolené poskytnúť informácie až po tom, ako bol plyn dovezený na colné územie Únie („ex-post vyhlásenie“), ani dovážať plyn podliehajúci predchádzajúcemu povoleniu na colné územie Únie na základe obyčajného „vlastného vyhlásenia“ bez predchádzajúceho povolenia.

16. Existuje lehota, v ktorej musia povoľujúce orgány rozhodnúť o Autorizácia?

V odôvodnení 22 nariadenia REPower Gas sa uvádza: „(...) povoľujúce orgány by sa mali snažiť vydať povolenie v lehote medzi predložením informácií dovozcom a plánovaným vstupom na colné územie Únie s cieľom uľahčiť dovoz plynu do Únie.“

Aj vzhľadom na dôležitosť neprerušených dodávok energie do Únie by povoľovacie orgány mali mať dostatočné zdroje na rozhodovanie o povolení

²⁸ Pozri napr. článok 7(2) nariadenia REPower Gas. Pozri aj povinnosti spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi v článku 5(5) a článku 5(6) a článku 6.

žiadosti čo najskôr. Včasné informácie o pripravovaných dovozoch s dostatočným predstihom pred 5-dňovou lehotou na oznámenie pomôžu vyhnúť sa oneskoreniam. Orgány môžu informovať deklaranta o orientačnom čase na prijatie rozhodnutia a vo výnimočných prípadoch zvážiť podmienené schválenie (napr. ak môžu chýbať dokumenty, ktoré nie sú pre povolenie kľúčové).

Neexistuje však žiadna záväzná lehota na rozhodnutie o povolení a colné orgány môžu potrebovať viac času na analýzu, napríklad ak chýbajú dokumenty, vždy, keď príslušné orgány požadujú doplňujúce informácie alebo ak vzniknú pochybnosti o pravosti dokumentov. Odôvodnenie 22 v tejto súvislosti stanovuje, že „(...) mali by mať tiež možnosť rozhodnúť v neskoršej fáze, najmä ak existujú pochybnosti o poskytnutých informáciách.“

17. Nahrádza predchádzajúce povolenie colný režim?

Nie, predchádzajúce povolenie nenahrádza bežný colný postup, ale ho dopĺňa.

Pravidlá Colného kódexu Únie zostávajú platné pre dovozcov.

III. PRAVIDLÁ PRE DOVOZ RUSKÉHO PLYNU

18. Aké informácie musia dovozcovia ruského plynu predložiť autorizačnému orgánu? úradu?

Povoľujúcim orgánom sa predkladajú aspoň tieto informácie²⁹:

- a) dátum uzavretia zmluvy o dodávke plynu;
- b) trvanie zmluvy o dodávke plynu;
- c) zmluvné množstvá vrátane všetkých práv na flexibilitu smerom nahor alebo nadol;
- d) totožnosť strán zmluvy o dodávke plynu vrátane čísla EORI (registračné a identifikačné číslo hospodárskeho subjektu) v prípade strán registrovaných v Únii;
- e) v prípade dovozu LNG miesto skvapalňovania a prístav prvého nakladenia;
- f) v prípade zmesí dokumentácia preukazujúca množstvá zemného plynu, ktorý pochádza z Ruskej federácie alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, a množstvá zemného plynu z iných krajín pôvodu obsiahnuté v zmesi a informácie o procese miešania;
- g) miesta dodania vrátane možnej flexibility týkajúcej sa miest dodania a
- h) akúkoľvek zmenu zmluvy o dodávke plynu s uvedením obsahu a dátumu zmeny, s výnimkou zmien, ktoré sa týkajú výlučne ceny plynu.

Povoľujúce orgány, colné orgány a iné orgány zapojené do monitorovania uvedeného v článkoch 6 a 7 môžu, ak považujú informácie poskytnuté v rámci prioritného

²⁹ Pozri článok 5(2) nariadenia REPower Gas.

Ak sa postup udeľovania povolenia považuje za nedostatočný na posúdenie, či sa má povolenie udeliť, požiadajte o podrobnejšie informácie. Povoľujúce orgány môžu najmä požadovať predloženie textu určitých ustanovení zmluvy o dodávke plynu v plnom rozsahu alebo celého textu zmluvy o dodávke plynu, s výnimkou informácií o cene, najmä ak niektoré zmluvné ustanovenia spolu súvisia alebo ak je pre posúdenie kľúčová úplná znalosť formulácie zmluvných ustanovení. Ak sa žiada o dočasnú výnimku podľa článku 4 a cena zmluvy o zemnom plyne bola zmenená 18. júna 2025 alebo neskôr, informácie musia obsahovať informácie o zmene ceny³⁰.

19. Čo sa stane, ak som v tom istom balení zmiešal ruský LNG s neruským LNG

Je dovoz LNG („zmesi“) zakázaný?

Zákaz sa vzťahuje iba na podiel ruského plynu v náklade LNG. To by si vyžadovalo predloženie jasných dôkazov o tom, že v prípade niektorých množstiev LNG nie je Ruská federácia krajinou výroby, ako napríklad informácie preukazujúce proces miešania.

a informácie o krajine výroby príslušných objemov LNG. V prípade, že podiel neruského obsahu zásielky obsahujúcej ruský LNG nie je možné preukázať dôkazmi, prepustenie celej zásielky do voľného obehu bude zamietnuté.

IV. Dovoz plynu z iných krajín ako Ruska

20. Aký typ dôkazov je potrebné predložiť pri dovoze plynu z iného ako ruského pôvodu, ktorý je podlieha predchádzajúcemu povoleniu?

Dôkazy, ktoré sa majú predložiť v prípade neruského pôvodu, na ktoré sa vzťahuje predchádzajúce povolenie, sú opísané v článku 5 nariadenia REPower Gas (najmä v odsekoch 3, 5, 6 a 8).

Je dôležité poznamenať, že nariadenie REPower Gas zavádza novú povinnosť pre dovozcov, ktorí podliehajú predchádzajúcemu povoleniu, a to poskytnúť povolujuúcim orgánom všetky informácie potrebné na určenie „krajiny výroby“.

Na účely tohto nariadenia sa pojem „krajina výroby“ líši od pojmu „krajina pôvodu“ používaného v Colnom kódexe Únie. Zohľadňuje sa na to, kde bol plyn skutočne vyťažený, bez ohľadu na akúkoľvek následnú transformáciu. To znamená, že krajinou výroby plynu, ktorý bol vyťažený v Ruskej federácii, zostáva Ruská federácia, aj keď bol následne skvapalnený, spätne splyný alebo inak spracovaný v inej krajine. Preto na určenie krajiny výroby nestačí len poskytnúť informácie o tom, v ktorej krajine bol plyn naposledy skvapalnený, spätne splyný alebo inak spracovaný.

na účely nariadenia REPower Gas.

Povoľujúce orgány a colné orgány overia predložené dôkazy na zistenie krajiny výroby a v prípade potreby si vyžadujú ďalšie informácie. Poskytnuté informácie môžu zahŕňať okrem iného dokumentáciu preukazujúcu miesto ťažby plynu a v prípade potreby aj jeho skvapalňovania, dokumentáciu o dodávke pred ťažbou, dôkazy o trase dodávky, ako napríklad verejne dostupné satelitné sledovanie nákladov LNG alebo sledovanie

³⁰ Pozri článok 5(5) nariadenia REPower Gas.

informácie od Európskej agentúry pre námornú bezpečnosť alebo kúpne zmluvy. Na rozdiel od iných ustanovení povoľujúcich orgánov sa uplatňuje zásada voľného dokazovania a dôkazy nepodliehajú špecifickým podmienkam³¹.

Povolenia možno udeliť len vtedy, ak sú poskytnuté dostatočné dôkazy o neruskom pôvode. Keďže dôkazné bremeno leží na deklarantovi, dovozcom sa odporúča, aby sa včas obrátili na povoľujúce orgány a predložili všetky možné dokumenty, ktoré môžu byť užitočné na preukázanie skutočnej krajiny výroby.

Rozsah dôkazov, ktoré sa majú poskytnúť, sa môže líšiť v závislosti od individuálnych okolností dodávky. Napríklad v prípadoch, keď pôvod plynu je krajina bez infraštruktúry na dovoz LNG a je možné s istotou a na základe skutkových okolností vylúčiť, že plyn bol vyťažený v inej krajine, môže byť osvedčenie o pôvode výnimočne postačujúce na preukázanie krajiny výroby. Zatiaľ čo nariadenie REPower Gas vyžaduje poskytnutie dôkazov, ktoré presahujú rámec súčasnej dovoznej dokumentácie, povoľujúce orgány by mali v prípade potreby na účely implementácie nariadenia REPower Gas využívať existujúce typy dokumentácie.

21. Môj zmluvný partner nie je výrobca, ako môžem získať doklad o krajine produkcia?

Nariadenie REPower Gas zavádza novú právnu povinnosť pre dovoz plynu z niektorých krajín³², ktoré nepochádzajú z Ruska, predložiť dôkaz o krajine výroby dovážaného plynu. Aby vývozcovia mohli pokračovať vo vývoze do Únie, musia preto poskytnúť dôkaz o krajine výroby pre dovážané objemy plynu. Skutočnosť, že plyn nebol priamo zakúpený od výrobcu, nezbavuje povinnosť preukázať krajinu výroby. V tomto prípade môže byť predajca plynu schopný poskytnúť informácie o krajine výroby. Krajinu výroby je možné preukázať aj prostredníctvom iných dôkazov (pozri predchádzajúcu otázku, ale aj článok 5(6) nariadenia REPower Gas).

22. Aké pravidlá platia pre dovoz cez plynovod Turkstream / Strandža 1?

Zemný plyn, ktorý sa má do Únie dovážať cez prepojovací bod Strandža 1, sa považuje za vyvážaný z Ruskej federácie³³, pokiaľ sa povoľujúcim orgánom najneskôr 7 pracovných dní pred vstupom tohto plynu na colné územie Únie neposkytne jednoznačný dôkaz o tom, že krajinou produkcie zemného plynu nie je Ruská federácia. Požiadavka na „jednoznačný“ dôkaz odráža skutočnosť, že prepojovací bod Strandža 1 pripája Úniu k potrubnému systému, ktorý prepravuje nielen plyn z Azerbajdžanskej republiky alebo Tureckej republiky, ale aj významné objemy plynu z Ruskej federácie. Orgány preto musia obzvlášť starostlivo overiť, či dovážaný plyn

³¹ Neúplný zoznam možných informácií a dokumentov, ktoré možno použiť na preukázanie krajiny výroby, môže obsahovať ďalšie údaje v bode 2.3 usmernenia Európskej komisie k nepreferenčným pravidlám pôvodu – pozri: <https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2022-03/Guidance%20on%20non-preferential%20rules%20of%20origin.pdf>.

³² Táto povinnosť sa nevzťahuje na šesť krajín, na ktoré sa vzťahuje výnimka z predchádzajúceho povolenia.

³³ Článok 5(8) nariadenia REPower Gas

nie je ruského pôvodu. Jednoznačný dôkaz je potrebné poskytnúť najneskôr 7 pracovných dní pred vstupom plynu na colné územie Únie.

V. ĎALŠIE OTÁZKY

23. Musím informovať orgány alebo Komisiu o ruských zmluvách o plyne?

Áno, a do 4 týždňov od nadobudnutia účinnosti nariadenia REPower Gas: Podľa článku 14(6) nariadenia (EÚ) 2017/1938, zmeneného a doplneného článkom 11 nariadenia REPower Gas, musia dovozcovia a plynárenské podniky oznámiť príslušným orgánom a Európskej komisii informácie týkajúce sa zmlúv o dodávke plynu, ktorý pochádza z Ruskej federácie alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, do 4 týždňov od nadobudnutia účinnosti nariadenia. Do tohto dátumu je potrebné poskytnúť tieto informácie:

- i) informácie uvedené v článku 5 ods. 1 nariadenia REPower Gas³⁴;
- ii) informácie o množstvách, ktoré sa majú dodať a odobrať, vrátane možnej flexibility v rámci ustanovení o odbere alebo platte alebo ustanovení o dodaní alebo platte;
- iii) harmonogramy dodávok (LNG) alebo nominácie (plyn z plynovodov);
- iv) možné zmluvné flexibility týkajúce sa ročných zmluvných množstiev vrátane dopĺňaných množstiev;
- (v) podmienky pre pozastavenie alebo ukončenie dodávok plynu vrátane ustanovení o vyššej moci;
- (vi) informácie o tom, ktorým právom sa riadi zmluva a aký arbitrážny mechanizmus sa uplatňuje vybraný;
- vii) kľúčové prvky iných obchodných dohôd, ktoré sú relevantné pre plnenie zmluvy o dodávke plynu, s výnimkou informácií o cenách.

Nevčasné oznámenie týchto zmlúv o ruskom plyne môže viesť k pokutám v súlade s článkom 14 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2017/1938.

³⁴ Informácie, ktoré sa majú predložiť podľa článku 5 ods. 1, zahŕňajú najmä: a) dátum uzavretia zmluvy o dodávke plynu; b) trvanie zmluvy o dodávke plynu; c) zmluvné množstvá vrátane všetkých práv na flexibilitu smerom nahor alebo nadol; d) totožnosť strán zmluvy o dodávke plynu vrátane, v prípade strán registrovaných v Únii, Číslo registrácie a identifikácie hospodárskeho subjektu (EORI); e) v prípade dovozu LNG miesto skvapalňovania a prístav prvého nakládky; f) v prípade zmesi dokumentácia preukazujúca množstvá zemného plynu, ktorý pochádza z Ruskej federácie alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, a množstvá zemného plynu z iných krajín pôvodu obsiahnuté v zmesi a informácie o procese miešania; g) miesta dodania vrátane možnej flexibility týkajúcej sa miest dodania a h) akúkoľvek zmenu zmluvy o dodávke plynu s uvedením obsahu a dátumu zmeny, pričom s výnimkou zmien, ktoré sa týkajú výlučne ceny plynu.

24. Je tranzit ruského plynu cez Úniu povolený? Aké informácie sú potrebné prezentovať?

Tranzit ruského plynu cez Úniu je naďalej povolený, pokiaľ to nie je zakázané reštriktívnymi opatreniami (sankciami) Únie pre LNG podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014.³⁵ Uplatňujú sa však špecifické pravidlá týkajúce sa informácií a oznamovania³⁶. Ak sa zemný plyn prepravuje cez Úniu z tretej krajiny do tretej krajiny v rámci tranzitného režimu v súlade s Colným kódexom Únie, a to aj na účely skladovania podľa pravidiel colného uskladňovania, povoľujúce orgány a prípadne colné orgány musia byť informované najneskôr 5 pracovných dní pred plánovaným tranzitom o:

- a) krajina výroby zemného plynu, ktorý sa má prepravovať v tranzitnom režime, pokiaľ takéto informácie nie sú k dispozícii;
- b) plánované alebo skutočné nominačné harmonogramy s uvedením objemu, načasovania a vstupných a výstupných bodov plynu v tranzite, prípadne s dennou granularitou;
- c) objemy a miesta dodania v zmluvách o dodávke plynu a
- d) zmluva medzi predávajúcim alebo kupujúcim alebo akýmkoľvek sprostredkovateľským subjektom a príslušnými prevádzkovateľmi prenosových sústav v Únii, ak je to relevantné.

25. Je skladovanie a/alebo uskladňovanie ruského plynu povolené?

Ak prevádzkovatelia skladujú zemný plyn, ktorý pochádza z Ruskej federácie alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, v dočasnom sklade alebo v režime tranzitu alebo colného uskladnenia podľa Colného kódexu Únie na území Únie, členské štáty musia mať zavedené vhodné mechanizmy monitorovania a presadzovania s cieľom zabezpečiť, aby využívanie skladovania v Únii tretími krajinami nepredstavovalo žiadne riziko pre národnú alebo regionálnu bezpečnosť dodávok alebo pre plnenie povinností skladovania stanovených v článkoch 6a až 6d nariadenia (EÚ) 2017/1938, a poskytnú Komisii relevantné informácie.

26. A čo dôvernosť predložených informácií/dôkazov, t. j. zmlúv?

Podľa článku 12 nariadenia REPower Gas sa na všetky dôverné informácie prijaté, vymieňané alebo prenášané v súlade s týmto nariadením vzťahujú špecifické požiadavky na zachovávanie služobného tajomstva stanovené v tomto článku.

Povinnosť zachovávať služobné tajomstvo sa vzťahuje na všetky osoby, ktoré pracujú alebo pracovali pre orgány zapojené do vykonávania tohto nariadenia, a na akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, na ktorú príslušné orgány delegovali svoje právomoci, vrátane audítorov a expertov, ktorých tieto orgány najali.

Informácie, na ktoré sa vzťahuje služobné tajomstvo, sa nesmú zverejniť, s výnimkou prípadov, keď je to na základe ustanovení právnych predpisov Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov.

³⁵ pozri aj „Často kladené otázky“ o zákaze podľa článku 3ra nariadenia o sankciách, ktoré sú k dispozícii na adrese: https://finance.ec.europa.eu/publications/import-ban-liquified-natural-gas-lng_en.

³⁶ Článok 5 (10) nariadenia REPower Gas

Všetky informácie vymieňané medzi príslušnými orgánmi alebo členskými štátmi v súlade s týmto nariadením, ktoré sa týkajú obchodných podmienok alebo prevádzkových podmienok alebo iných hospodárskych či osobných záležitostí, sa považujú za dôverné a podliehajú požiadavkám služobného tajomstva, s výnimkou prípadov, keď príslušný orgán v čase oznámenia uvedie, že takéto informácie možno deklarovať, keď je zverejnenie potrebné na základe ustanovení stanovených v práve Únie alebo vnútroštátnom práve alebo keď je takéto zverejnenie nevyhnutné pre súdne konanie.